

Kılıçoğlu Anadolu Lisesi E Atık Broşürü

E-atık kullanıcıları tarafından yeniden kullanılma niyeti olmadan atılan tüm elektrik ve elektronik atıkları kapsar. Bu kapsamdaki atıklar bir elektrik devresi, güç sistemiyle veya pille çalışan elektronik ürünlerin hepsini kapsamaktadır.

Türkiye’de e-atık tanımlaması aşağıdaki konuları içermektedir:

- Büyük ve küçük ev eşyaları (Bulaşık, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, tost makinesi vb.)
- Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (Bilgisayarlar, telefonlar vb.)
- Tüketici ekipmanları (Video kameralar, müzik enstrümanları vb.)
- Aydınlatma ekipmanları (Floresan, tasarruflu ampuller vb.)
- Elektrikli ve elektronik aletler (Büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere matkaplar, testereler vb.)
- Oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri (Video oyunları, jetonlu makineler vb.)
- İzleme ve kontrol aletleri (Termostatlar, ısı ayarlayıcıları vb.)
- Otomatlar (Para, içecek otomatları vb.)

**ÜLKE EKONOMİSİNE
DESTEK OL!**

Kılıçoğlu Anadolu Lisesi E Atık Broşürü

Bu elektronik eşyalar, bir geri dönüşüm tesisinde işlenmek yerine kırılarak çöpe ve toprağa gömülürse içlerindeki kurşun toprağa ve suya karışarak çevre kirliliğine neden olur. Kurşun, sinir sistemi, kan dolaşımı ve böbrekler üzerinde olumsuz sonuçlar doğurur.

Bunları Biliyor muydunuz?

*Bir cep telefonun içerisinde ton başına yaklaşık 500 gram, bir bilgisayarın ana kartında ton başına yaklaşık 50 ile 150 grama yakın altın bulunmaktadır.

*150 grama kadar altın kazanma imkanımız varken maalesef bu altınlar yurt dışına gidiyor. Birleşmiş Milletler Üniversitesinin araştırmasına göre Türkiye'nin elektronik atıklardan yıllık 280 milyon dolarlık altın kaybı var. Ülkemizin altına ihtiyacı var fakat biz altınlarımızı bu sistemleri kuramadığımız, bunları yönetemediğimiz ve yeterli desteği sağlayamadığımız için bunlar illegal yollardan, gümrüklerden farklı yollarla yurt dışına çıkarılmaktadır.

*Türkiye’de yıllık yaklaşık 1 milyon ton elektronik atığın yaklaşık 50 bin tonunun toplanmakta, Almanya’da ise 1,6 milyon tonun yaklaşık 900 bin tonu toplanmaktadır.

*Telekomünikasyon ürünlerinin içinde değerli metaller var. Neodymium, terbium ve dysprosium gibi nadir toprak elementler var. Bunların % 98’i de Çin’in elinde bulunuyor. Çin bunları satmıyor. Bunlar çok stratejik ürünlerdir.

Kılıçoğlu Anadolu Lisesi E Atık Broşürü

Kılıçoğlu Anadolu Lisesi E Atık Broşürü

E-Atıklar Neden Toplanmalıdır

Cam, metal, plastik ve yeniden kullanılabilen malzemelerin yanı sıra tehlikeli ve toksin maddeler içermektedir. 10 gr kurşun 25.000 ton toprak, 200.000 litre suyu kirletmektedir. Elektronik atıklar içerisinde altın, gümüş, demir ve bakır gibi maddeler bulunduran çok değerli bir kaynak olduğu, 1 kilogram demir için 200 kilogram maden işlenmesi gerekirken, aynı 1 kilogramlık demir için sadece 2 kilogramlık elektronik atık işlenmesi gerektiği belirtiliyor. Böylece ekonomiye toplamda 52 milyar dolarlık bir kaynak oluşturabileceği hesaplanıyor. E-atıkların en büyük üreticisi ABD ve Çin Halk Cumhuriyeti iken kişi başına düşen elektronik atıkları hesaplandığında 28.3 kg ile Norveç başı çekiyor; onu İsviçre, İzlanda, Danimarka gibi ülkeler takip ederken, ABD ve Çin Halk Cumhuriyeti kişi başına üretilen atıklarda ilk 40'ın içerisinde bile girmiyor.

ELEKTRONİK ATIKLAR ÇÖP DEĞİLDİR!

*Elektronik atıklarınızın geri dönüştürülebildiğini biliyor muydunuz?
Siz de bu dönüşüme katkıda bulunun, geleceğinize sahip çıkın!*

Kılıçoğlu Anadolu Lisesi E Atık Broşürü

E-atık ihracatı hem karlı hem de en ucuz, tehlikeli atıktan kurtulma yöntemidir. Az gelişmiş/gelişmekte olan fakir ülkelerde özellikle kadınlar, mahkûmlar ve çocuklar çok ucuz işgücü ile bu atıkların manüel olarak geri dönüşümünü sağlarken çok ciddi sağlık tehditleri altındadır. Gelişmiş bir ülke tarafından e-atıkların ihracatı onun ülke içinde geri dönüştürülmesinden 10 kat daha ucuz olmaktadır. E-atıklar Çin, Hindistan, G. Afrika ve Nijerya gibi ülkelerde açıkta yakma ve asit banyolarında metalleri kazanılıp geri kalan tüm zehirli atıklar denetimsiz doğaya atılmaktadır. Buda toprağın, suyun ve havanın aşırı kirletilmesine neden olmaktadır. Uluslararası Basel antlaşması 1989'da oluşturuldu ve 1994'te tüm zehirli atıkların zengin ülkelere fakir ülkelere ne sebeple olursa olsun ithalini/sevkinin yasaklamıştır. Türkiye Basel Antlaşmasını 1994'te imzalamıştır.

Elektronik Atıkların Toplanması ve Taşınması
Sürekli toplama, özel yerlerden toplama ve evlerden toplama olmak üzere üç farklı toplama şekli vardır. Sürekli toplama yıl boyunca yapılan toplama şeklidir. Belediyelerin belirttiği bir yere e-atıklar getirilir ve oradan belli zamanlarda belediye/geri dönüşümcü firmalarca e-atıklar geri dönüşüm tesisine taşınır. Akülerde depozito uygulaması nedeni ile eski alınarak yerine yeni akü verilmektedir. Alınan akü geri dönüşüme veya yeniden doldurulmak üzere üretime geri alınmaktadır. Pil veya diğer elektronik aletlerde kullanılan parçalarda da buna benzer bir uygulamanın getirilmesi bu tür elektronik ürünlerin çöpe atılmasının önüne geçilecektir.

Kılıçoğlu Anadolu Lisesi E Atık Broşürü

**Dünyaya bir iyilik yap
Geri Dönüşüme
Destek Ver!**